

Sygn. akt III CSK 84/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa W. S.A. w K.
przeciwko M K. i P. sp. z o.o., Oddział w K.
o opublikowanie sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 sierpnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego M.K. oraz skargi kasacyjnej strony
powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania i znosi
koszty postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu

najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć powódka i pozwany odwołali się do oczywistej zasadności skarg kasacyjnych to nie występuje ta przesłanka przyjęcia ich do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skargach kasacyjnych nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Skargi kasacyjne takiego przekonującego wyводу nie zawierają.

Należy podkreślić, że podstawę ustalenia maksymalnej objętości sprostowania lub odpowiedzi nie stanowi cały materiał prasowy, lecz tylko ten jego fragment, którego dotyczy sprostowanie lub odpowiedź (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 15 maja 2008 r., I CSK 531/07, MoP 2008, nr 12, s. 620; z dnia 6 grudnia 2005 r., I CK 239/05, Legalis). To objętość takiego fragmentu, a nie całości publikacji, stanowi punkt wyjścia do obliczenia dozwolonej objętości sprostowania. Jeżeli w materiale prasowym dana wiadomość jest "rozproszona" w wielu miejscach publikacji, do obliczenia dozwolonej objętości sprostowania

uwzględnia się całokształt tych "podfragmentów". Przy tym podejściu, brak w świetle okoliczności sprawy, podstawy do oceny, że sprostowania nie odpowiada w sposób oczywisty wymaganiom określonym w art. 31 a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. z 1984 r., Nr 5, poz. 24 ze zm.).

Kwestia możliwości i zakresu ingerencji sądu w treść sprostowania prasowego była wielokrotnie przedmiotem analizy Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 17 września 2008 r. III CZP 79/08 (OSNC 2009, nr 5, poz. 6) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dopuszczenie możliwości ingerowania przez sąd zarówno w formę sprostowania lub odpowiedzi, jak i - w ograniczonym zakresie - w warstwę merytoryczną, jest uzasadnione ze względu na naturę i funkcję sprostowania lub odpowiedzi.

W sprawie ustalono, że część sprostowania w zakresie dotyczącym wykreślenia punktu 5 nie odnosi się do faktów nieprawdziwych czy nieścisłych, tylko stanowi opinię Pani redaktor M.N., co do motywacji działania Spółki, w której widoczna jest krytyka, co do takiego postępowania. Opinie podobnie jak krytyka - nawet krzywdzące zainteresowanego daną publikacją - nie podlegają sprostowaniu w trybie art. 31 a ust. 1 Prawa prasowego.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 31 a Prawa prasowego zainteresowany ma możliwość zażądać od redaktora naczelnego właściwego dziennika lub czasopisma opublikowania sprostowania nieścisłej lub nieprawdziwej wiadomości zawartej w materiale prasowym, przy czym sprostowanie ma być rzeczowe i odnoszące się do faktów. Rzeczowe to znaczy: konkretne, zwarte i jasne. Konkretne to: zachowujące związek z publikacją, której dotyczy reakcja, precyzyjne, dokładne, ważne. Nie mieści się w zakresie sprostowania wypowiedzianie ocen wartościujących okoliczność wystąpienia danego faktu. Aktualnie zatem „sprostowanie” to instytucja polegająca na możliwości żądania od redaktora naczelnego właściwego dziennika lub czasopisma bezpłatnej publikacji rzeczowego i odnoszącego się do faktów sprostowania nieścisłej lub nieprawdziwej wiadomości zawartej w materiale prasowym. Regulacja ta, jako właściwa co do „faktów” nieścisłych, nie dotyczy nieuzasadnionej krytyki, która jest wypowiedzią zawierającą oceny, tj. subiektywne poglądy krytykującego.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw